

LÆRINGSPLAN FOR DE YNGSTE LEARNING KIDS – DANSK LC2 2022

INDHOLD

FORMÅL MED DANSK	2
INFORMATION OM ORDBLINDHED	4
OPBYGNING AF DANSKPROGRAMMET	8
Læs Sammen.....	8
Bevægelsesaktiviteter	9
Produktforløbet	9
Opbygning af produktforløbet	11
Supplerende materialer.....	14
PROGRAM FOR DANSK PÅ LC2	16
Dag 1.....	17
Dag 2.....	24
Dag 3.....	29
BILAG 1: LÆS SAMMEN.....	36

FORMÅL MED DANSK

Her følger en introduktion til Lær for Livets formål med aktiviteter og indhold for danskfaget på camp.

I dansk på Learning Camps arbejder vi ud fra tre overordnede danskfaglige formål:

- Børnene træner at udtrykke sig mundtligt og på skrift
- Børnene træner at læse, forstå og samtale om teksterne de arbejder med
- Børnene får mere lyst til at lære og får faglige succesoplevelser

Det kan udfordre børn i faglige såvel som i sociale situationer, hvis de har svært ved at sætte ord på deres tanker, følelser og holdninger. Det arbejder Lær for Livet med at træne i dansk, matematik og Personlig Læring. I dansk arbejder børnene med styrke og nuancerer deres mundtlige- og skriftligsproglige kompetencer. Hermed skaber vi mulighed for, at de kan indgå på nye måder i undervisningen i deres hverdag, blive forstået af omverdenen og danne givende relationer.

Derfor arbejder vi med udviklingen af:

- Et mere præcist beskrivende danskfagligt sprog
- Større forståelse og inddragelse ved danskfaglige analyser
- Selvtillid og sprog til at kunne diskutere danskfaglige problemstillinger

Det centrale formål for dansk er at give børnene lyst og motivation til at indgå i læringssituationer, når de kommer hjem fra camp. Det sker ved at give dem succesoplevelser, pirre deres nysgerrighed og støtte dem i at finde deres bedste vej til at lære.

INFORMATION OM ORDBLINDHED

Når man er ordblind (dyslektiker), har man svært ved at lære at læse. Det er ikke nogen sygdom, og dysleksi er ikke defineret ved en enkelt psykologisk eller fysiologisk årsag. Langt de fleste tilfælde af dysleksi skyldes vanskeligheder med at få fat i de enkelte sproglyde (fonemer) i talt sprog. Det er disse enkeltlyde, der er grundlaget for skriften (bogstaverne). Ordblindhed kommer af vanskeligheder med at opdele sammenhængende tale i enkeltlyde – og med at få enkeltlyde til at smelte sammen til stavelser og ord. Dysleksi forekommer hyppigt sammen med en forsinket udvikling af sproget.

Ordblindhed forekommer hyppigere i nogle familier end i andre. Man ved, at arvelige faktorer har stor betydning. Ordblindhed skyldes hverken dårlig begavelse, synsvanskeligheder eller problemer med at kende forskel på venstre og højre. Der er ikke dokumenteret virkning af særlige træningsprogrammer for syn eller hukommelse, selv om de sælges over hele landet.

Vidste du, at:

- Ordblindhed er en faktor i alle fag
- At arbejde med børn med ordblindhed kræver overindlæring
- Ordblindhed hos børn med svag social baggrund er en skærpende omstændighed
- Ordblindhed rammer også socioemotionelt
- Ordblindetest må kunne bruges på børn, der kan fungere i undervisningen

Afledte konsekvenser af ordblindhed

Som ordblind har man mindre energi i sit sproglige og fonologiske center i hjernen. Børn med ordblindhed bruger energi på at læse og lærer. Det gør børn uden ordblindhed ikke på samme måde. Derfor er det vigtigt, at de voksne bruger børnenes hjælpemidler til at understøtte børnenes arbejde med læsning og faglig tilegnelse. Det er vigtigt, at vi voksne ved, at:

- Afkodning og teknisk læsning tager alt energien ud af læseoplevelsen. Hvis vi er koncentreret om at afkode, optager vi ikke ny viden, fordi vores hjerne bruger energi på at afkode. Det betyder, at barnet ikke har tid til at sætte forforståelsen i spil samt optage ny viden.
- Derfor vil barnet kun have begrænset overskud til at forstå det, barnet læser og lærer af teksten.
- Barnets ordblindhed kan få en afsmittende effekt:
  - Forståelsvanskeligheder og begrænse barnets ordforråd
  - Langsom benævnelse, det vil være svært for barnet at få hurtigt fat på ord i sit ordforråd
  - Begrænse barnets sproglig korttidshukommelse

Normale læsere	Ordblinde læsere
<ul style="list-style-type: none"> • Lagrer ortografiske repræsentationer af hele ord • Ortografiske repræsentationer = læseren har hukommelse for rækkefølgen af de bogstaver og lyde, som det enkelte ord består af • Når læsningen er automatiseret, vil alle lydene i det enkelte ord være forbundet med bogstaver i hukommelsen og genkendelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Har en usikker genkendelse af hele ordet • Skyldes fonologiske vanskeligheder, der forårsager en usikker lagring af ordets ortografiske repræsentationer • Genkendelse af kendte ord bygger ofte på få kendetegn fx tilfældige bogstaver eller et visuelt mønster • Kompensation: genkendelse af betydningsdele og morfemer

Brug af hjælpemidler

I Lær for Livet skal *alle* opleve, at de kan være med, og det er vigtigt, at alle børn får lov til at udtrykke sig ud fra deres egne forudsætninger. Derfor er det vigtigt, at vi understøtter børnene i at bruge hjælpemidler, men det er vigtigt, at vi først afdækker, om barnet har de nødvendige forudsætninger for at bruge hjælpemidlerne. Det er vigtigt, at der skabes et miljø, hvor børn der bøvler med ordblindhed føler tryghed i at bruge deres hjælpemidler og ikke oplever det som stigmatiserende.

Læseforståelse i fokus

Hvis barnets sprogforståelse og ordforråd ikke udvikles, kan barnet ikke skrive eller læse tekster, der afspejler dets klassetrin. I Lær for Livet arbejder vi derfor på at styrke og understøtte udviklingen af barnets sprogforståelse. Det gør vi ved, at:

- Styrke barnets viden om verden gennem arbejde med: Forforståelse, nysgerrighed og sociosocial baggrund
- Stimulere barnets videbegærlighed og lyst til at lære
- Øget barnets teksttypekendskab og strategier til at læse teksttypen fx manualer og skønlitteratur
- Have fokus på at identificere før-faglige ord
- Have fokus på at identificere fagord

Forskellige typer af ordblindhed

Det er vigtigt at vide, at ordblindhed kan aflede forskellige konsekvenser, og hvad forskellige udtryk alt efter barnets omstændigheder. Derfor skal de voksne altid være nysgerrige på, hvordan det enkelte barn påvirkes af ordblindheden – dermed kan vi hjælpe barnet mest hensigtsmæssigt!

Det kræver yderligere testning at vurdere den enkeltes profil

- Personer kan have vanskeligheder med sprogforståelseskomponenten i læsning, men de har ikke nødvendigvis problemer med ordlæsningen.
- Problemet for disse personer er at skabe mening og sammenhæng i de tekster, de læser.
- Vanskeligheder med sprogforståelsen ses ofte hos hyperlektikere (som ofte har en anden diagnose som fx autisme) og personer med dansk som andetsprog eller fremmedsprog. Koncentrations og opmærksomhedsproblemer. Ikke-bøgligt hjem.
- De har ofte et begrænset ordforråd, men det kan også skyldes problemer med de mere avancerede komponenter i sprogforståelsen (Ibid.).

OPBYGNING AF DANSKPROGRAMMET

Her følger en beskrivelse af de forskellige aktiviteter dansk består af.

Danskprogrammet bygger på tre elementer:

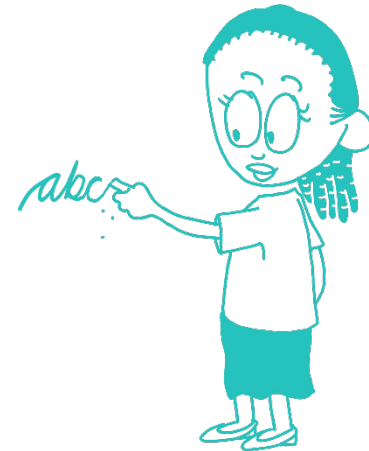
- 1) Læsetræning gennem Læs Sammen
- 2) Bevægelsesaktiviteter
- 3) Produktforløb

Læs Sammen

Læs Sammen er struktureret og differentieret læsetræning, og hver dag starter med 45 minutters Læs Sammen. Børnene inddeles i små grupper på baggrund af læsesamtaler (LIX-målinger) og læser sammen med en voksen i den samme bog. Hver voksen vil være ansvarlig for 2-3 børn, der læser sammen. De uddannede lærere knyttes til de grupper, der har størst behov for støtte.

Læsningen er bygget op om *før læsning*, *under læsning* og *efterbehandling af det læste* (Læs mere om dette i Bilag 1). Det kan være gavnligt at læse den samme bog to gange, hvis det giver mening i forhold til børnegruppen. Bøgerne udvælges med henblik på både at udfordre børnene på rette LIX-niveau og at skabe gode læseoplevelser. Samtidig er det også vigtigt at lade børnenes interesser styre bogvalget. Hvis barnet interesserer sig meget for dyr, så vælg en bog om dyr på LIX 7, selvom barnet læser på LIX 10.

Det er vigtigt at gøre læseoplevelsen hyggelig for børnene ved fx at sætte jer udenfor, hvis det er godt vejr eller finde en blød sofa i en af zonerne, som I kan sidde i. Læs mere om Læs Sammen i bilag 1.

Bevægelsesaktiviteter

Formålet med bevægelsesaktiviteterne er at skabe engagement og inddrage andre læringsstile. Her trænes samarbejde, motorik og faglige pointer gentages. Bevægelsesaktiviteterne har til formål at være underholdende, anderledes og inspirere børnene til at opdage, at man kan lære på mange forskellige måder. Når bevægelsesaktiviteten udføres, kan der skrues op og ned for arousalniveauet, alt efter hvad børnegruppen har behov for den pågældende dag.

Produktforløbet

Produktforløbet har fokus på at skabe nysgerrighed omkring læring ved at være undersøgende sammen med børnene, og at børnene sætter sprog på deres proces.

I dansk på LC2 skal børnene træne deres genrekendskab ift. Den instruerende genre. Derfor stiller vi skarp på børnenes viden om udsagnsord, for når børnene kan identificere udsagnsord i en instruerende tekst, gør det nemmere at afkode, hvad der forventes af en for at løse opgaven. Dette kan være en fordel, når man skal forstå opgavetekster eller eksamenstekster, men også i livet, når man skal samle et møbel, følge en opskrift eller lære et nyt IT-produkt at kende. At kunne finde det centrale udsagnsord i en sætning vil på sigt også gøre det nemmere at lære kommatering og generel tegnsætning. Børnene skal også træne at koble billeder og tekst, både når de læser og skriver. På den måde træner vi at udnyttet forskellige modaliteter, når vi skal forstå og formidle et budskab.

Forløbets proceselementer er beskrevet nedenfor og bliver udfoldet under den enkelte dag i danskplanen:

- Børnene bliver bedre til at nuancere deres sprog, når de kommunikerer mundtligt og skriftligt gennem behandlingen af fokusområdet 'instruktion'.
- Børnene opnår ny viden om udsagnsord/verbs betydning for tekstproduktion.
- Børnene træner deres genrekendskab ift. Den instruerende genre og kan identificere teksternes karakteristika fx bydeform, punktopstilling og handleperspektiv.
- Børnene træner at bruge forskellige modaliteter til at understøtte deres budskab fx billeder og lydeffekter
- Børnene udvikler større indsigt i egne reaktioner og følelser samt, hvordan de håndterer de udfordrende situationer, som de møder i deres hverdag, både personligt og fagligt.
- Børnene udvikler afslutningsvis et produkt, som behandler fokusområdet 'instruktion'. Børnene viser deres produkter til hinanden i små grupper og til de voksne.

Produkttyper

Børnene vælger selv, hvilket produkt de vil lave, og hvad det skal indeholde. De voksne skal understøtte børnene i at omsætte egne erfaringer og strategier i relation til tilegnelse af nye mestringsstrategier eller fagligviden på camp fx kreative egenskaber og kropsbevidsthed.

Børnene skal arbejde med at skabe deres egen instruerende tekst. Børnene får udleveret en original instruerende tekst, som de skal prøve at gøre mere tilgængelig ved at udnytte genres karakteristika som fx punktopstilling og understøttende billeder. Børnene arbejder med dekonstruktion af genren ved at udfører og dokumentere tekstens forskellige handlinger. Når børnene har dokumenteret tekstens handlinger, skabes instruktionen ud fra børnenes nye viden om, hvordan en instruerende tekst ser ud.

På zonen kan I udbyde nedenstående produkter til børnene. I bestemmer, hvilke produkttyper I vil udbyde på jeres zone. Børnene vælger produkt, dagen inden læringsaktiviteten startes op, så zonen kan danne sig overblik over, hvilke materialer zonen skal bruge.

Børnene kan vælge mellem tre forskellige produkter:

- Lav et crossfit træningsprogram
- Lave en danseserie
- Lav kartoffeltryk på en t-shirt
- Lav hjemmelavet slim
- Lav et armbånd af loombands

Opbygning af produktforløbet

Følgende er et samlet overblik over produktforløbet. Hver del er yderligere forklaret og uddybet i danskplanen under den enkelte dag.

	Sprogdidaktisk situation	Praksis
Dag 1	<p>Rekonstruktion: Børnene introduceres til den instruerende genre og dens opbygning.</p> <p>Børnene udvider deres ordforråd og lærer at nuancere deres sprog yderligere ved at forstå, hvordan de gennem identifikation af udsagnsord, kan afkode instruktioner.</p>	<p>Børnenes viden om instruerende tekster og udsagnsord stilladseres.</p> <p>Børnene indgår i øvelser og samtaler om <i>hvad</i> en instruerende tekst er, og herunder at der primært bruges (handle)udsagnsord i instruerende tekster.</p> <p>Børnene bliver præsenteret for de forskellige produkttyper. Herefter vælger de et produkt.</p>
Dag 2	<p>Dekonstruktion: Børnene undersøger deres produkttype med den baggrundsviden de har tilegnet sig om den instruerende genre.</p> <p>I denne fase understøttes børnene i en eksperimenterende og nysgerrig tilgang.</p>	<p>Børnene undersøger den instruerende genre og får en bevidsthed om, hvad der er vigtigt for deres egen proces omkring produktproduktionen.</p> <p>Børnene skal følge en instruerende tekst.</p>
Dag 3	<p>Transformation: Børnene benytter deres praktiske erfaring fra øvelserne, deres viden fra den undersøgende fase og deres ordforråd til at udforme en instruerende tekst.</p> <p>Egen konstruktion: Børnene 'skriver' en instruerende tekst.</p>	<p>Børnene 'skriver' en instruerende tekst ved at omsætte deres indsamlede materiale, deres udvalgte udsagnsord og teksten fra den originale instruerende tekst.</p> <p>Produktet kan være en planche med tegninger og/eller billeder, men der kan også være en film eller en lydoptagelse.</p>

Dag 4	<p>Afslutning og præsentation: Børnene har fokus på forbedring og klargøring til fremvisning.</p> <p>Børnene fortæller om og fremviser deres produkt. De reflekterer over produktet og processen.</p>	<p>Børnene fortæller om og fremviser produktet for andre børn eller en voksen.</p> <p>Børnene reflekterer sammen over, hvordan det har været at undersøge den instruerende genre og 'skrive' sin egen instruerende tekst.</p>
-------	---	---

Materialeoversigt:
<p>Crossfit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruerende tekster - én til hvert barn • Overstregningstuscher • God plads udenfor • Musik • iPads • Lad dem selv finde en tung ting inden, de går i gang • Et passende outfit <p>Danseserie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruerende tekster - én til hvert barn • Overstregningstuscher • God plads udenfor • Musik • iPads • Et passende outfit

Kartoffeltryk på sokker

- Instruerende tekster - én til hvert barn
- Overstregningstuscher - én pr barn
- 3-5 store kartofler pr barn
- Tekstilmaling
- Lille køkkenkniv - én pr barn
- Et par hvide sokker – ét par pr barn
- Svampe
- Aviser
- IPads
- Find et sted udenfor hvor I gerne må male

Lav dit eget slim

- Instruerende tekster - én til hvert barn
- IPads
- Overstregningstuscher
- Skåle/kopper
- Kartoffelmel
- Frugtfarve
- Gafler
- Plads til at lege med slimen

Lav et armbånd af loombands

- Instruerende tekster - én til hvert barn
- IPads
- Overstregningstuscher
- Skåle/kopper
- Kartoffelmel
- Frugtfarve
- Gafler
- Plads til at lege med slimen

Supplerende materialer

Ud over bevægelsesaktiviteter og produktarbejde har I en række muligheder til rådighed, som I kan bringe i spil:

- Træningshæfter, som børnene kan arbejde selvstændig med
- Løsark med krydsord
- Detektiven: tillægsord (repetition af tema på LC1)

PROGRAM FOR DANSK PÅ LC2

Her følger en introduktion til indholdet for dansk på LC2. Først kan du læse om **Læs Sammen**, som er et dagligt programpunkt.

Hver dag indledes med en hyggelig læsestund, hvor alle børn træner deres læsning sammen med en voksne. Det er vigtigt, at barnet frem for alt trænes i at være med i litteratursamtaler og reflektere over det de læser gennem før læsning, under læsning og efterbehandling af det læste.

08.30-09.15	Læs Sammen <u>Formål:</u> at styrke børnenes læse kompetencer og refleksion. <u>Hvor:</u> Et fast sted, som den voksne udvælger sammen med læsegruppen <u>Hvad:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Genbesøg inddelingen af børnene ift. læsegrupper med udgangspunkt i LIX-målingen. • Genbesøg fordelingen af voksne ift. læsegrupperne og aftal, hvor I går hen med børnene.<ul style="list-style-type: none"> ○ Den voksne udvælger et bogsæt, som er afstemt efter børnenes LIX og interesser. ○ Læsegruppen samles og sætter sig et sted, hvor der er ro og hyggeligt. ○ Afstemt efter læsegruppens behov medbringer den voksne whiteboards og tuscher, alfabetbogstaver samt de valgte bøger og tilsvarende læseguides (findes i Læs Sammen mappen).	<ul style="list-style-type: none"> • Bogsæt • Læseguides • Whiteboards og tuscher • Alfabetbogstaver
-------------	--	---

Dag 1		
09:45-12:00		
Tid	Programpunkt	Materialer
09:45-09.50	<p>Introduktion og dagens formål med dansk</p> <p><u>Formål:</u> Børnene bliver tjekket ind i læringsbåndets rammer.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De voksne introducerer sig selv kort • Fortæl lidt om hvad det vil sige at have dansk på camp • Gennemgå dagsprogrammet med piktogrammer • Gennemgå mål for læringsaktiviteterne • De faglige mål for LC2: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeg kan bruge både billeder og ord i min instruerende tekst. ○ Jeg kan læse og forstå andres instruerende tekster. ○ Jeg kan bruge forskellige virkemidler, når jeg skriver en instruerende tekst (billeder, ord, tal). 	<ul style="list-style-type: none"> • Piktogrammer • Humørtavle til tjek-ind
09:50-10.30	<p>Bevægelsesaktivitet: styr på ordklassen</p> <p><u>Formål:</u> Børnenes forforståelse ift. Ordklassen udsagnsord aktiveres gennem en legende tilgang.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Magnetbogstaver • Papir • Tegneredskaber • Lommeterning • Kopiark til at notere og bøje udsagnsordene i

Hvad:

- Træneren identificerer om børnene bruger betegnelsen udsagnsord eller verber og er herefter konsekvent i sin brug.
- Træneren instruerer aktiviteten og børnene deles op i grupper.
- **Børnene skal gennem leg have aktiveret deres forforståelse og viden ift. udsagnsord**
  - Børnene deles op i grupper.
  - Der er én voksen med i hver gruppe. Hvis dette ikke kan gå op, så er det vigtigt, at der er en træner med i den gruppe med svageste læsere.
  - Øvelsen introduceres i gruppen.
  - Gruppen danner så mange udsagnsord som de kan på 5 minutter, brug:
    - Magnetbogstaverne der kan danne udsagnsord, som skrives i skemaet
    - Tegninger som viser udsagnsord, som skrives i skemaet
    - Kroppen til at vise et udsagnsord, som skrives i skemaet
  - Gruppen skriver alle udsagnsordene i navneform i skemaet.
  - Gruppen bøjer herefter alle udsagnsordene.
  - Når gruppen er færdig, får de den voksen til at se skemaet igennem.
  - Hver gruppe må nu vælge ét af deres ord, der skal være en del af lommeterningen.
- **Leg 'Stopdans':**
  - Zonen skal nu lave stop-dans med kommandoer, derfor slår træneren (eller et barn der har svært ved at være del af aktiviteten) med terningen, og børnene følger herefter kommandoen, når musikken sættes i gang.
  - Når musikken slukkes, skal børnene stå bum stille. Hvis man bevæger sig, er man ude. Lad alle overleve første gang.
  - Før musikken sættes i gang slår træneren igen med terningen, og en ny kommando vælges. Herefter sættes musikken i gang.
  - Dette gentages, så længe leget fanger børnene.
  - Husk at vælge en dommer, der beslutter, hvem der dør.

10:30-10:45	<p>Gøgl og snacks</p> <p><u>Formål:</u> Alle børnene får bevæget sig og oplever et skifte i aktiviteternes intensitet.</p> <p><u>Hvor:</u> Udenfor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Forskellige gøglersager
10:45-11.15	<p>Produktarbejde: Introduktion og rekonstruktion</p> <p><u>Formål:</u> Børnene spores ind på det faglige emne 'instruerende tekster' og handleudsagnsord. Børnene øver sig i at lære at læse instruerende tekster og bruge billeder til at underbygge forståelsen. En instruerende tekst, der handler om at plante et mangotræ, er blevet delt op i trin og billeder. Børnene skal i to grupper først 'vinde' tekstdelene og efterfølgende samle teksten. Teksten skal samles i rigtig rækkefølge og hvor tekststykker passer til billeder.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov – men gerne udendørs.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forberedelse Banen til 'Fang teksten' skal være sat op, inden dansk går i gang. Byg en bane med kegler, der ligner en høvdingebane. Læg brikkerne med billedsiden ned i hver ende. Det er de samme brikker til begge grupper og altså også den samme tekst, de skal hente. <div data-bbox="703 1123 1272 1283" style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p style="text-align: center;">Hold 2 målfelt Hold 1 bane Hold 2 bane Hold 1 målfelt</p> </div>	<ul style="list-style-type: none"> • Otte kegler • Skråbånd • To tekstsæt med billeder og tekststykker • Et eksempel på produktet • IPads én til hvert andet barn

- **Leg 'Fang teksten'**

- Zonen inddeles i to grupper på forhånd til øvelsen 'Fang teksten' og den ene gruppe tager skråbånd på.
- Når træneren starter aktiviteten op, skal de voksne tale med børnene om, hvad en instruerende tekst er. Det centrale er, at børnene får en fornemmelse af, at det er **en teksttype, der skal have nogen til at gøre noget bestemt og at det er udsagnsord, der definerer hvilken handling, der skal udføres**. Formålet med en instruerende tekst er at fortælle og forklare læseren, hvad der skal bruges, hvordan man skal gøre, og i hvilken rækkefølge tingene skal laves. Det er et sprogligt kendetegn, at der er flest handleverber.
- Det handler nu om hvilken gruppe, der er hurtigst til at hente sine kort fra sit målfelt:
  - Målfeltet ligger bag den anden gruppes bane
  - For at nå ned og få fat i et kort, skal man krydse modstanderens bane
  - Hvis man bliver fanget, skal man gå tilbage til sin egen bane
  - Nede i målfeltet er der helle
  - Man må hente ét kort ad gangen
  - Hvis man bliver fanget på vej tilbage, skal man aflevere sit kort til det barn, der fangede en
  - Den gruppe, der først har hentet alle sine kort, har vundet
- Brug lidt tid på at lægge en strategi med hver gruppe. Aftal hvem løber, hvem fanger, hvem holder kortene osv. Alle voksne spiller med.
- Spil flere runder, hvis børnene synes, det er sjovt.

- **Match billeder og tekst til én historie**

Børnene skal nu rekonstruere den instruerende tekst. Lad de to grupper sidde i en rundkreds hver. De skal nu samle teksten i den rigtige rækkefølge og med de billeder, der passer til.

- **Definer den instruerende teksts karaktertræk**

Hver gruppe definerer, hvad der karakteriserer den instruerende tekst fx punktopstilling, fotos og bydeform. Gruppens definition skrives på en planche og hænges op.

<p>11.15-11.30</p>	<p>Produktarbejde: Valg af produkt</p> <p><u>Formål:</u> Som en del af undervisningsgang 2 skal børnene lave en instruerende tekst, der tager udgangspunkt i instruktionen af produktproduktion. Derfor skal børnene introduceres til de forskellige produkter, så de kan få en fornemmelse af, hvad de skal skabe den instruerende tekst omkring, og hvad de synes er sjovest at arbejde med.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af produkttyperne Uddel de tre emner mellem de voksne. Det er vigtigt, at de voksne har lavet produktet, så dette kan tjene som eksempel, hvis dette ikke kan nås, skal børnene præsenteres for et andet eksempel fx video eller billeder. <ul style="list-style-type: none"> ○ Alle børn skal vælge en produkttype, så de voksne kan forberede sig til dagen efter. ○ Træneren noterer alle børnenes ønsker. ○ Træneren følger op på de børn, der ikke får valgt eller som har svært ved at vælge. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksempel på produkttyperne
<p>11:30-11.45</p>	<p>'Simon siger'</p> <p><u>Formål:</u> Børnene træner deres forståelse og brug af handleudsagnsord.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p>	

	<p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Leg 'Simon siger': <ul style="list-style-type: none"> ○ Lad underviseren forberede sig på det inden, Se denne video til inspiration. Man kan lave 'Simon siger' på mange niveauer, men det er vigtigt, at læreren har øvet sig, så det bliver sjovt for børnene: https://www.youtube.com/watch?v=YxCrfT4LSF4 ○ Zonen står i en cirkel. Hvis det passer bedre til børnegruppen, så lav legen i mindre grupper. ○ Træneren giver forskellige kommandoer og børnene følger kommandoerne. HUSK at sige 'Simon siger' før kommandoen. ○ Det vigtigt, at børnene gør det, som træneren siger, og ikke det som træneren gør. Træneren kan sige 'Simon siger hop på venstre ben', men selv begynde at dreje rundt. Her skal børnene gøre det, som læreren siger og ikke det, som træneren gør. ○ Når der kun er tre tilbage, kan træneren sige: 'Ej er der kun tre tilbage, hvor er I dygtige! Kom herop!' Hvis børnene går op mod underviseren, er de ude, fordi underviseren ikke sagde 'Simon siger' før udsagnsordet. ○ Prøv legen igen, hvor et af børnene får lov at lave kommandoer. 	
11:45-11:55	<p>Tak for i dag + en stjerne og et ønske</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan sætte ord på, hvad de har trænet i dansk, og hvad de fortsat gerne vil øve sig på.</p> <p><u>Lokation:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Farveblyanter • Papir • Planche med STJERNE og ØNSKER • Post its i gul og blå

	<p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt noget hyggeligt musik på. • Instruer børnene i at tegne noget, de har lavet eller lært i dansk. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvilken af øvelserne var sjovest og hvorfor? ○ Hvad er et udsagnsord? ○ Skriv eller tegn tre udsagnsord, du har brugt i dag. • Børnene skal udfylde 'stjernen' og 'ønsket'. Børnenes sedler hænges op ved de matchende plakater. <ul style="list-style-type: none"> ○ Stjernen repræsenterer en ting børnene synes, at de har lært i dag. ○ Ønsket repræsenterer en ting børnene gerne vil øve sig på/blive bedre til indenfor temaet. • Kig gerne på målene for dagen og/eller børnenes tegninger og brug dem som inspiration til 'stjernen' og 'ønsket'. 	
11:55-12:00	<p>Feedback på dagens program</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan reflektere over, hvilke læringsaktiviteter der fungerer godt for dem.</p> <p><u>Lokation:</u> Zonerum</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Når børnene tjekker ud fra dansk, sætter de deres navneskilt på den læringsaktivitet på dagsprogrammet, som de syntes var mest interessant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsprogrammet • LK's navneskilte

Dag 2		
09:45-12:00		
Tid	Programpunkt	Materialer
09:45-09.50	<p>Introduktion og dagens formål med dansk</p> <p><u>Formål:</u> Børnene bliver tjekket ind i læringsbåndets rammer.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De voksne introducerer sig selv kort • Fortæl lidt om hvad det vil sige at have dansk på camp • Gennemgå dagsprogrammet med piktogrammer • Gennemgå mål for læringsaktiviteterne • De faglige mål er de samme som dagen før. Gentag dog målene: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeg kan bruge både billeder og ord i min instruerende tekst. ○ Jeg kan læse og forstå andres instruerende tekster. ○ Jeg kan bruge forskellige virkemidler, når jeg skriver en instruerende tekst (billeder, ord, tal). 	<ul style="list-style-type: none"> • Piktogrammer • Humørtavle til tjek-ind
09:50-10.50	<p>Produktarbejde: Producer din egen tekst</p> <p><u>Formål:</u> Børnene øver sig i at koble hverdagsaktiviteter til danskfaglige begreber ift. udsagnsord og instruerende tekster. Børnene skal koble billeder til de handleudsagnsord, der er i den instruerende tekst. På den måde bruger vi flere modaliteter og læringsstile til at arbejde med udsagnsord.</p> <p><u>Hvor:</u> Projektgruppernes områder er afstemt på forhånd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • iPads - én til hvert anden barn • Mulighed for at printe • Materialer til at lave de forskellige produkter • Whiteboards • Logbøger • Planchepap

Hvad:

- **Træneren introducerer aktiviteten**
  - Introducer projektgrupper og gruppeansvarlige.
  - Repeter hvilket produkt, børnene skal lave og vis dem produktet.
  - Gå ud i projektgrupperne.

- **Differentiering i produktform**
  - Et produkt kan tage form af en planche, hvor barnet matcher tekst og billeder, der udgør en instruktion.
  - Et produkt kan tage form af en video i imovie med stillbilleder og sammenklippede sekvenser, der udgør en instruktion.

- **Projektgrupperne arbejder med at producere deres egen instruerende tekst**

Læs den instruerende tekst sammen og find (handle)udsagnsord.

  - Lad børnene arbejde sammen to og to, når de skal løse opgaven.
  - Start med at børnene skal læse den instruerende tekst. I makkerpar skal de highlighte udsagnsordene og skrive dem i logbogen, på whiteboards eller på planchepap. Tal med børnene om, hvad de forskellige udsagnsord er.

Følg instruktionerne og tag billeder der kan understøtte de forskellige handlinger.

  - Børnene skal nu følge instruktionerne i teksten og tage billeder til hvert trin. Børnene arbejder med dekonstruktion af genren ved at udfører og dokumentere tekstens forskellige handlinger.
  - Tale med børnene om at det er hjælpsomt, hvis billederne kan kobles til udsagnsordene og navneordene. Det er vigtigt, at der fx er et billede af *kartoffelmel*, hvis de skal bruge kartoffelmel. Samtidig er det også vigtigt, at der er et billede af handlingen '*hæld* kartoffelmel i skålen'.
  - Tal med børnene om, hvad de skal have forbedret inden de går i gang med at følge instruktionen.

- **Hvis børnene bliver tidligere færdige, så kan de gå i gang med træningshæfter.**

10.50-11.05	<p>Dåseskjul og snacks (afvigelse i tidspunkt)</p> <p><u>Formål:</u> Alle børnene får bevæget sig og oplever et skifte i aktiviteternes intensitet.</p> <p><u>Hvor:</u> Udenfor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En stop-kegle
11.05-11.45	<p>Produktarbejde: Skriv din egen tekst</p> <p><u>Formål:</u> Børnene træner at omsætte modaliteter fx billeder, tekst og lyd ved at understøtte genrens karaktertræk. Børnenes egne erfaringer med at skabe et par skokker, et crossfitprogram eller et loomband skal danne rammen for deres produktion af en instruerende tekst. Børnene arbejder videre med at koble hverdagsaktiviteter til danskfaglige begreber ift. udsagnsord og instruerende tekster. Børnene skal fx koble billeder til de handleudsagnsord, der er deres instruerende tekst.</p> <p><u>Hvor:</u> Projektgruppernes områder er afstemt på forhånd.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå ud i projektgrupperne. • Den ansvarlige for projektgruppen instruerer aktiviteten. <ul style="list-style-type: none"> ○ Fortæl børnene, at de ikke behøver at blive færdige i dag, og at de får tid til at færdiggøre deres instruerende tekst i morgen. ○ Repetere genrekriterierne fx punktopstilling og bydeform. ○ Introducer børnene for, hvordan de nu skal lave en instruerende tekst ud af: <ul style="list-style-type: none"> - Indsamlet foto/videomateriale - Deres oversigt over handlende udsagnsord - Deres originale instruerende tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • iPads - én til hvert anden barn • Mulighed for at printe • Materialer til at lave de forskellige produkter • Whiteboards • Logbøger • Planchepap

	<ul style="list-style-type: none"> • Differentiering i produktform. <ul style="list-style-type: none"> ○ Et produkt kan tage form af en planche, hvor barnet matcher tekst og billeder, der udgør en instruktion. ○ Et produkt kan tage form af en video i imovie med stillbilleder og sammenklippede sekvenser, der udgør en instruktion. • Børnene 'skriver' deres egen instruerende tekst. <ul style="list-style-type: none"> ○ Sæt billederne ind i teksten, lav en overskrift og generelt layout ○ Børnene skal nu sætte deres tekst op. ○ Børnene kan vælge at klippe den originale tekst ud. De behøver altså <u>ikke</u> selv skrive de instruerende ord, men kan bruge den originale tekst. Børnene skal supplere med: <ul style="list-style-type: none"> - Egen overskrift - Billeder til hvert trin i processen - En kort afslutning på teksten ○ Børnene arbejder med at færdiggøre deres instruerende tekster. • Træneren er ansvarlig for at samle alle produkter ind. 	
11:45-11:55	<p>Tak for i dag + en stjerne og et ønske</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan sætte ord på, hvad de har trænet i dansk, og hvad de fortsat gerne vil øve sig på.</p> <p><u>Lokation:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt noget hyggeligt musik på. • Instruer børnene i at tegne noget, de har lavet eller lært i dansk. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hvilken af øvelserne var sjovest og hvorfor? ○ Hvad er vigtigt, når man laver en instruktion? ○ Skriv eller tegn tre ting, der er ofte er med i en instruktion. ○ Skriv eller tegn tre udsagnsord, du har brugt i dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Farveblyanter • Papir • Planche med STJERNE og ØNSKER • Post-its i gul og blå

	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene skal udfylde 'stjernen' og 'ønsket'. Børnenes sedler hænges op ved de matchende plakater. <ul style="list-style-type: none"> ○ Stjernen repræsenterer en ting børnene synes, at de har lært i dag. ○ Ønsket repræsenterer en ting børnene gerne vil øve sig på/blive bedre til indenfor temaet. • Kig gerne på målene for dagen og/eller børnenes tegninger og brug dem som inspiration til 'stjernen' og 'ønsket'. 	
11:55-12:00	<p>Feedback på dagens program</p> <p><u>Formål:</u> Børnene kan reflektere over, hvilke læringsaktiviteter der fungerer godt for dem.</p> <p><u>Lokation:</u> Zonerum</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Når børnene tjekker ud fra dansk, sætter de deres navneskilt på den læringsaktivitet på dagsprogrammet, som de syntes var mest interessant. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsprogrammet • LK's navneskilte

Dag 3		
09:45-12:00		
Tid	Programpunkt	Materialer
09:45-09.50	<p>Introduktion og dagens formål med dansk</p> <p><u>Formål:</u> Børnene bliver tjekket ind i læringsbåndets rammer.</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De voksne introducerer sig selv kort • Fortæl lidt om hvad det vil sige at have dansk på camp • Gennemgå dagsprogrammet med piktogrammer • Gennemgå mål for læringsaktiviteterne • De faglige mål for dagens læringsaktivitet: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jeg kan bruge både billeder og ord i min instruerende tekst. ○ Jeg kan læse og forstå andres instruerende tekster. 	<ul style="list-style-type: none"> • Piktogrammer • Humørtavle til tjek-ind
09:50-10.30	<p>Produktarbejde: Skriv din egen tekst færdig</p> <p><u>Formål:</u> Børnene træner at omsætte modaliteter fx billeder, tekst og lyd ved at understøtte genrens karaktertræk. Børnes egne erfaringer med at skabe fx en t-shirt, et crossfitprogram eller et loomband skal danne rammen for deres produktion af en instruerende tekst. Børnene arbejder videre med at koble hverdagsaktiviteter til danskfaglige begreber ift. udsagnsord og instruerende tekster. Børnene skal fx koble billeder til de handleudsagnsord, der er deres instruerende tekst.</p> <p><u>Hvor:</u> Projektgruppernes områder er afstemt på forhånd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • iPads - én til hvert anden barn • Mulighed for at printe • Materialer til at lave de forskellige produkter • Whiteboards • Logbøger • Planchepap

Hvad:

- **Gå ud i projektgrupperne.**
- **Den ansvarlige for projektgruppen instruerer aktiviteten.**
  - Repetere genrekriterierne fx punktopstilling og bydeform.
  - Introducer børnene for, hvordan de nu skal lave en instruerende tekst ud af:
    - Indsamlet foto/videomateriale
    - Deres oversigt over handlende udsagnsord
    - Deres originale instruerende tekst
- **Differentiering i produktform**
  - Et produkt kan tage form af en planche, hvor barnet matcher tekst og billeder, der udgør en instruktion.
  - Et produkt kan tage form af en video i imovie med stillbilleder og sammenklippede sekvenser, der udgør en instruktion.
- **Børnene 'skriver' deres egen instruerende tekst.**
  - Sæt billederne ind i teksten, lav en overskrift og generelt layout
  - Børnene skal nu sætte deres tekst op.
  - Børnene kan vælge at klippe den originale tekst ud. De behøver altså ikke selv skrive de instruerende ord, men kan bruge den originale tekst. Børnene skal supplere med:
    - Egen overskrift
    - Billeder til hvert trin i processen
    - En kort afslutning på teksten
  - Børnene arbejder med at færdiggøre deres instruerende tekster.
- **Træneren sørger for at samle alle produkter ind.**

10:30-10:45	Ståtrold og snacks	
	<p><u>Formål:</u> Alle børnene får bevæget sig og oplever et skifte i aktiviteternes intensitet.</p> <p><u>Hvor:</u> Udenfor</p>	
10:45-11.15	Produktarbejde: Forklar dit produkt til andre	<ul style="list-style-type: none"> • Børnenes produkter • Burgermodellen
	<p><u>Formål:</u> Børnene skal træne at fremvise deres produkt for andre børn eller en voksen. Dertil skal børnene træne at give og modtage feedback</p> <p><u>Hvor:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Træneren instruerer aktiviteten. • Børnene fremviser deres instruerende tekst. <ul style="list-style-type: none"> ○ Del børnene i grupper på tværs af projektgrupperne. Det er vigtigt, at der er en voksen i hver gruppe, som også kan hjælpe med at lytte og give positiv feedback. Grupperne er lavet på forhånd. ○ Børnene skal forklare deres instruerende tekst og sit produkt til to andre børn. Hvis et barn ikke har lyst til at fremvise for andre børn, kan de fremvise deres instruerende tekst til en voksen. ○ I fremvisningen kan barnet fortælle om: <ul style="list-style-type: none"> - Barnet fortæller, hvilket produkt projektgruppen valgte. - Barnet beskriver, hvordan det gik til produktionen. - Barnet fortæller, hvilke vigtige handleudsagnsord det har brugt. - Barnet forklarer, hvordan det har sat deres instruerende tekst op. - Barnet begrundet, sin opsætning ved at bringe sit kendskab til genren i spil. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • I grupperne samles op på produktarbejdet og feedbackrunden. Det centrale i denne øvelse er, at børnene bliver hørt. Det kan give selvtillid og ejerskab over et forløb, når børn bliver lyttet til og får lov til at give input. <ul style="list-style-type: none"> ○ Forklar burgermodellen for børnene, eller lad et barn forklare modellen. ○ Børnene i gruppen snakker om: <ul style="list-style-type: none"> - Hvordan var det at fortælle om sit produkt? - Hvordan var det at lytte til de andres produkter? - Hvad har de andre børn gjort noget anderledes end dig? - Har de andre børn gjort noget, du kan lære noget af? 	
11.15-11.45	<p>Bevægelsesaktivitet: Massagehistorie</p> <p><u>Formål:</u> Børnenes udvidede kendskab ift. Ordklassen udsagnsord aktiveres gennem en legende tilgang.</p> <p><u>Lokation:</u> Afstemt efter zonen og gruppernes behov.</p> <p><u>Hvad:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Zonen sidder enten i rundkreds</u> • Træneren instruerer aktiviteten. <ul style="list-style-type: none"> ○ Børnene kan organiseres i par eller sidde i rundkreds på gulvet. ○ Børnene skal på skifte massere hinanden ud fra instruktioner. ○ Træneren bestemmer, hvornår rollerne skifter: én masserer én modtager ○ Træneren kan læse massagehistorien op og bede børnene have fokus på de handleudsagnsord. ○ Træneren kan også bede børnene om at komme med kommandoer, hvor børnene bruger udsagnsord i bydeform. ○ I kan også gøre begge dele, hvis børnene synes at det er en rar aktivitet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Massagehistorie

11:45-11:55

Tak for i dag + en stjerne og et ønske

Formål: Børnene kan sætte ord på, hvad de har trænet i dansk, og hvad de fortsat gerne vil øve sig på.

Lokation: Afstemt efter zonen og gruppernes behov.

Hvad:

- Sæt noget hyggeligt musik på.
- Instruer børnene i at tegne noget, de har lavet eller lært i dansk.
  - Hvilken af øvelserne var sjovest og hvorfor?
  - Hvad er vigtigt, når man skal fortælle andre om ens instruktion
  - Skriv eller tegn tre ting, som er vigtigt at huske på, når man præsenterer noget for andre.
  - Hvad har været sjovt/interessant ved at arbejde med genren instruerende tekster på LC2?
- Børnene skal udfylde 'stjernen' og 'ønsket'. Børnenes sedler hænges op ved de matchende plakater.
  - Stjernen repræsenterer en ting børnene synes, at de har lært i dag.
  - Ønsket repræsenterer en ting børnene gerne vil øve sig på/blive bedre til indenfor temaet.
- Kig gerne på målene for dagen og/eller børnenes tegninger og brug dem som inspiration til 'stjernen' og 'ønsket'.

- Farveblyanter
- Papir
- Planche med STJERNE og ØNSKER
- Post its i gul og blå

11:55-12:00	Feedback på dagens program <u>Formål:</u> Børnene kan reflektere over, hvilke læringsaktiviteter der fungerer godt for dem. <u>Lokation:</u> Zonerum <u>Hvad:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Sæt musik på og dans til en sang, der giver mening for børnegruppen. • Alle går rundt imellem hinanden og giver hinanden highfives. • Når børnene tjekker ud fra dansk, sætter de deres navneskilt på den læringsaktivitet på dagsprogrammet, som de syntes var mest interessant.	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsprogrammet • LK's navneskilte • Højtaler
-------------	---	--

BILAG 1: LÆS SAMMEN

Herunder uddybes formålet og metoden for Læs Sammen.

Børnene inddeles i små grupper ud fra LIX-målinger, som laves de første på dage på camp. Bøgerne udvælges som udgangspunkt af den danskansvarlige efter børnenes niveau, men det er samtidig vigtigt, at børnene finder bøgernes emner interessante. Det er nemmere for børnene at tilegne sig nye ord og begreber, når de arbejder med en tekst, der er meningsfuld for dem.

Fordele ved Læs Sammen:

- Børnenes progression bliver tydelig og kan følges ved at sammenligne deres LIX-målinger fra tidligere camps.
- Mange børn aktiveres på samme tid.
- Børnene øver sig i at reflektere over det læste og træner læsestrategier.

Proces for Læs Sammen

Processen er bygget op om *før, under og efter læsningen*. Se også eksemplerne på *Læseguide* og *Læsekort* nedenfor.

De yngste: De svageste læsere vil have brug for guidning og støtte, både til at læse og til at forstå det læste. Der er en konkret læseguide til hver bog, som den voksne kan vælge at bruge som inspiration forud for læsning med børnene.

De ældste: Jo stærkere et barn er til at læse, jo mindre er behovet for guidning og struktur. Vi har stadig fokus på at arbejde med læsestrategier og den voksne kan vælge at tage udgangspunkt i et læsekort, der tilbyder børnenes frilæsning struktur.

Før læsning:

Bogen undersøges sammen med barnet med henblik på at skabe nysgerrighed og interesse for bogen. Der snakkes om forventninger og forforståelse for at kunne gætte hvad bogen handler om. Der kigges bl.a. på bogens titel, billeder og ord.

De yngste: Der vil eventuelt være tid til at læse mere end én bog.

De ældste: Børnene læser ikke en hel bog hver gang, men derimod et kapitel eller et afsnit. Tal derfor om kapitlets titel, hvad der skete i sidste kapitel osv. inden I går i gang med at læse.

Under læsning:

Først læser den voksne bogen/kapitlet højt for børnene. Bagefter læser børnene selv bogen/kapitlet. Det er vigtigt at opmuntre børnene undervejs og give dem god tid til at læse. Vær konkret Fx "Godt, at du prøvede at læse ordet igen".

De yngste: Den voksne peger på ordene under sin oplæsning og opfordrer børnene til at gøre det samme, når de læser.

De ældste: Nogle af de ældste børn kan også have brug for pege mens de læser, så foreslå samme teknik ved behov. Fx hvis du observerer at barnet snubler meget over ordene.

Efter læsning:

Den voksne stiller barnet spørgsmål. Fx handlede bogen om det forventede? Hvorfor og hvorfor ikke? Den voksne dykker ned i teksten sammen med børnene ved at hjælpe med at lede efter konkrete ord/sætninger, der be- eller afkræfter deres forventninger.

De yngste: Find nøgleord i bogen, som børnene skal skrive med tusch på tavlen, stave med magnetbogstaver og/eller tælle hyppigheden af i bogen.

De ældste: Snak om bogens samtid med henvisning til kulturelle begivenheder og brug danskfaglige begreber som metaforer, billedsprog og ordsprog.

Forberedelse

Din vigtigste opgave som voksen er at motivere barnet til at læse og hjælpe med at udvikle læsestrategier. Det er også vigtigt, at du skaber en positiv læseoplevelse ved at gøre de fysiske rammer hyggelige for børnene. Det kan være at sidde udenfor eller i en blød sofa og drikke te samtidig.

I forberedelsestiden evalueres læsegrupperne: Passer læseniveauet til børnene? Fungerer børnene sammen med en voksen? Er der et barn, der har brug for noget andet?

De yngste: Det kan være en god idé at øve sjove stemmer til oplæsningen.

De ældste: Det kan være en god idé at sætte sig ind i samtiden og finde gode eksempler i teksten på ordsprog, metaforer, sammenligninger og/eller historiske henvisninger.

Efter hver gang er det vigtigt, at den voksne får indsamlet al materiale og lægger det i de rette kasser.

De ældste: Hos de ældste børn arbejdes med at huske indholdet af det læste og finde 'spor' i teksten. Dvs. Informationer i teksten, der giver svar på dybere spørgsmål i teksten, men som kan findes både på linjen, mellem linjerne og bag linjerne. Derfor arbejdes der med at børnene opnår bevidsthed om disse tre typer af læsning:

At læse på linjerne: at læse svaret direkte i teksten.

At læse mellem linjerne: at analysere sig frem til et svar ved at koble forskellige læste informationer.

At læse bag linjerne: at fortolke og vurdere teksten.

Materialer til Læs Sammen

- En mappe med:
  - En lamineret læseguide
  - Bøger (OBS på antal børn i gruppen alle skal have en bog)
- En tavle pr. barn
- En whiteboardtusch pr. barn

Herunder ses eksempler på en læseguide og et læsekort, som vil være tilpasset den enkelte bog på camp.

LÆSEGUIDE

Før selvstændig læsning

1. Forudsig handlingen: Lad børnene forudsige hvad historien handler om. Brug forsiden og bagsiden. Kig på billederne, farverne og forfatteren. Skab nysgerrighed for bogen.
2. Læsning: Læs bogen/dele af afsnittet højt, så børnene hører sproget.
3. Udvid ordforrådet: Vælg en central sætning fra bogen. Læs den højt, og tal om hvad den betyder.
4. Træning af strategier: Tal med børnene om, hvad man kan gøre, hvis man finder et ord, man ikke forstår eller hvis man går i stå.

Den selvstændige læsning

1. Børnene læser højt på skift eller selvstændigt.

Efter selvstændig læsning

1. Udvikling af refleksioner og læseforståelse: Tal med børnene om handlingen. Hjælp dem til at undersøge teksten og finde eksempler ved at spørge: 'Find den sætning i teksten, der...' eller 'Find det afsnit i historien, der...'
2. Stavning og ordforråd: Børnene finder nøgleord i historien. Børnene skriver ordene på tavlen. De kan også lave flashcards med nye ord.
3. Læsning og skrivning: Find på korte meddigtningsopgaver, så børnene kan bringe læsningen videre.

LÆSEKORT

Før læsning

1. Tekstens opbygning: Hvad kan vi se? Hvad betyder det vi ser? Er der noget, vi skal have slået op, så vi bedre kan forstå alt det, vi ser?
  - Titlen
  - Forfatteren
  - Læseformålet (for at lære, for at gøre, for at opleve)
  - Teksttype
  - Overgenre (fiktion, fakta, blandet)
  - Undergenre

Under læsning

1. Læs med læseformålet for øje
2. Når du støder på et ord, du ikke kender, så skriv det ned i dine noter, så du kan slå det op bagefter
3. Led efter spor i teksten, når du læser

Efter læsning

1. Få overblik over teksten: Hvem, hvad, hvor, hvornår, hvorfor og hvad så?
2. Arbejd med læseformålet: Hvilke spor kan vi se i teksten?
3. Arbejd med ordforrådet: Slå ord op